

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN NGỌC DIỆP

SỬ DỤNG NGUỒN LAO ĐỘNG TỈNH BẮC NINH
GIAI ĐOẠN 2001 – 2011

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC ĐỊA LÍ

Thái Nguyên – 2013

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN NGỌC DIỆP

**SỬ DỤNG NGUỒN LAO ĐỘNG TỈNH BẮC NINH
GIAI ĐOẠN 2001 – 2011**

Chuyên ngành : Địa lí học

Mã số : 60.31.05.01

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC ĐỊA LÍ

Người hướng dẫn khoa học: PGS. TS Nguyễn Thị Sơn

Thái Nguyên – 2013

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của tôi, các số liệu trích dẫn có nguồn gốc rõ ràng. Kết quả trong luận văn chưa được công bố trong bất cứ công trình nghiên cứu nào khác.

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2013

Tác giả luận văn

Nguyễn Ngọc Diệp

MỤC LỤC

Trang

Trang bìa phụ	
Lời cam đoan.....	i
Mục lục.....	ii
Danh mục các kí hiệu, các chữ viết tắt.....	iii
Danh mục các bảng	iv
Danh mục các hình	v
Danh mục các bản đồ	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lí do chọn đề tài.....	1
2. Mục đích, nhiệm vụ nghiên cứu của đề tài	2
3. Giới hạn của đề tài	2
4. Quan điểm và phương pháp nghiên cứu	3
5. Lịch sử nghiên cứu đề tài	5
6. Những đóng góp của luận văn	7
7. Cấu trúc đề tài	7
NỘI DUNG.....	8
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ SỬ DỤNG NGUỒN LAO ĐỘNG	8
1.1. CƠ SỞ LÝ LUẬN.....	8
1.1.1. Một số vấn đề về nguồn lao động	8
1.1.2. Quan niệm về sử dụng lao động.....	13
1.1.3. Những nhân tố ảnh hưởng đến sử dụng nguồn lao động	19
1.2. CƠ SỞ THỰC TIỄN	24
1.2.1. Khái quát vấn đề sử dụng nguồn lao động ở Việt Nam.....	24
1.2.2. Khái quát nguồn lao động và sử dụng nguồn lao động ở Đồng Bằng Sông Hồng.	31
<i>Tiểu kết chương 1</i>	36
Chương 2: NHỮNG NHÂN TỐ ẢNH HƯỞNG VÀ THỰC TRẠNG SỬ DỤNG NGUỒN LAO ĐỘNG TỈNH BẮC NINH TRONG GIAI ĐOẠN 2001 – 2011.....	37

2.1. NHỮNG NHÂN TỐ ẢNH HƯỞNG ĐẾN SỬ DỤNG NGUỒN LAO ĐỘNG Ở BẮC NINH	37
2.1.1. Các nhân tố kinh tế - xã hội	37
2.1.2. Các nhân tố tự nhiên	53
2.2. THỰC TRẠNG SỬ DỤNG NGUỒN LAO ĐỘNG TỈNH BẮC NINH GIAI ĐOẠN 2001 – 2011	56
2.2.1. Nguồn lao động	56
2.2.2. Thực trạng sử dụng nguồn lao động tỉnh Bắc Ninh giai đoạn 2001 – 2011..	69
2.2.3. Thực trạng vấn đề việc làm ở Bắc Ninh giai đoạn 2001-2011	84
<i>Tiểu kết chương 2</i>	93
Chương 3. ĐỊNH HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP VỀ SỬ DỤNG LAO ĐỘNG ĐẾN NĂM 2020	96
3.1. ĐỊNH HƯỚNG SỬ DỤNG NGUỒN LAO ĐỘNG TỈNH BẮC NINH ĐẾN NĂM 2020	96
3.1.1. Định hướng phát triển kinh tế - xã hội của cả nước đến năm 2020	96
3.1.2. Mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội đến năm 2020 của Bắc Ninh .	98
3.2. ĐỊNH HƯỚNG SỬ DỤNG NGUỒN LAO ĐỘNG TỈNH BẮC NINH ĐẾN NĂM 2020	99
3.2.1. Dự báo về dân số tỉnh Bắc Ninh	99
3.2.2. Dự báo về nguồn lao động và chất lượng nguồn lao động	101
3.2.3. Định hướng sử dụng nguồn lao động.....	102
3.3. CÁC GIẢI PHÁP VỀ SỬ DỤNG NGUỒN LAO ĐỘNG HIỆU QUẢ	104
3.3.1 Giải pháp phát triển kinh tế.....	104
3.3.2. Giải pháp về nguồn lao động và sử dụng nguồn lao động.....	107
3.3.3. Các giải pháp khác	113
KẾT LUẬN	115
TÀI LIỆU THAM KHẢO	117
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

BN	Bắc Ninh
CCKT	Cơ cấu kinh tế
CCLĐ	Cơ cấu lao động
CN – XD	Công nghiệp – xây dựng
DV	Dịch vụ
DN	Doanh nghiệp
GB	Gia Bình
HĐKT	Hoạt động kinh tế
KVNN	Khu vực nhà nước
KVNNN	Khu vực ngoài nhà nước
KVCVĐTNN	Khu vực có vốn đầu tư nước ngoài
LT	Lương Tài
LĐ	Lao động
N- L- NN	Nông – lâm – ngư nghiệp
QV	Quế Võ
TS	Từ Sơn
TD	Tiên Du
TT	Thuận Thành
YP	Yên Phong

DANH MỤC CÁC BẢNG

	Trang
Bảng 1.1: Tỷ lệ tham gia lực lượng LĐ của dân số từ 15 tuổi trở lên theo giới tính, thành thị/ nông thôn của cả nước năm 2011	25
Bảng 1.2: TLTN và thiếu việc làm của LLLĐ trong độ tuổi năm 2011 phân theo vùng.....	27
Bảng 1.3. Cơ cấu lao động theo các ngành kinh tế của nước ta giai đoạn 1999 – 2011 (Đơn vị:%).....	29
Bảng 1.4: Cơ cấu lao động theo thành phần kinh tế nước ta giai đoạn 2001 – 2011	30
Bảng 1.5: Tỷ lệ lao động từ 15 tuổi trở lên đang làm việc trong nền kinh tế đã qua đào tạo phân theo vùng	32
Bảng 2.1: Tốc độ tăng, giảm bình quân dân số ở thành thị và nông thôn tỉnh Bắc Ninh giai đoạn 1997 – 2011	40
Bảng 2.2: Dân số và tỉ lệ dân số trong độ tuổi lao động tỉnh Bắc Ninh giai đoạn 2001 – 2011.....	41
Bảng 2.3: Tổng sản phẩm xã hội theo giá so sánh 1994 của cả nước, ĐBSH và Bắc Ninh giai đoạn 2001 – 2011	44
Bảng 2.4: Cơ cấu kinh tế theo ngành của tỉnh Bắc Ninh giai đoạn	
..... 2001 - 2011	44
Bảng 2.5: Cơ cấu giá trị sản xuất nông nghiệp giá thực tế phân	
..... theo ngành của Bắc Ninh giai đoạn 2001 - 2011	45
Bảng 2.6: Cơ cấu giá trị sản xuất công nghiệp theo khu vực kinh tế tỉnh Bắc Ninh giai đoạn 2001 – 2011	46
Bảng 2.7: Dân số, nguồn lao động và tỉ lệ lao động tỉnh Bắc Ninh giai đoạn 2001-2011	56
Bảng 2.8: Dân số trong độ tuổi lao động thành thị, nông thôn năm 2011.....	58
Bảng 2.9: Cơ cấu lao động đã qua đào tạo nghề ở Bắc Ninh năm 2011	60

Bảng 2.10: Tỷ lệ dân số trong độ tuổi lao động phân theo nhóm tuổi của Bắc Ninh và cả nước năm 2011	62
Bảng 2.11: Tỷ lệ nguồn lao động của khu vực nông thôn và thành thị tỉnh Bắc Ninh năm 2001 - 2011	63
Bảng 2.12. Phân bố nguồn lao động theo khu vực thành thị và nông thôn tỉnh Bắc Ninh giai đoạn 2001 – 2011	66
Bảng 2.13: Tỷ lệ dân số không hoạt động kinh tế của Bắc Ninh phân theo lý do không làm việc và theo giới tính năm 2011	68
Bảng 2.14: Lao động và tỷ lệ lao động đang làm việc phân theo loại hình kinh tế ở Bắc Ninh giai đoạn 2001 – 2011	70
Bảng 2.15: Lao động đang làm việc theo ngành kinh tế ở Bắc Ninh giai đoạn 2001 -2011	72
Bảng 2.16. Lao động trong ngành nông - lâm - thủy sản	75
Bảng 2.17. Lao động làm việc trong ngành công nghiệp - xây dựng ở Bắc Ninh giai đoạn 2001 - 2011	77
Bảng 2.18. Lao động hoạt động trong các doanh nghiệp ở Bắc Ninh giai đoạn 2005 - 2011	81
Bảng 2.19 : Số doanh nghiệp và lao động trong các doanh nghiệp tỉnh Bắc Ninh phân theo huyện, thị năm 2011	81
Bảng 2.20: Nhóm dân số HĐKT của Bắc Ninh giai đoạn 2001-2011	84
Bảng 2.21. Số lượng và tỉ trọng LĐ có việc làm phân theo ngành kinh tế của Bắc Ninh giai đoạn 2001 - 2011	85
Bảng 2.22. Tỷ trọng lao động có việc làm chia theo giới tính và loại hình kinh tế tỉnh Bắc Ninh năm 2011	86
Bảng 2.23: Lực lượng LĐ Bắc Ninh chia theo đơn vị hành chính năm 2011	87
Bảng 2.24: Số lượng và tỷ lệ người thất nghiệp chia theo giới tính và nhóm tuổi ở Bắc Ninh năm 2011	91

Bảng 3.1: Dự báo số dân của cả nước, Đồng Bằng Sông Hồng và tỉnh Bắc Ninh trong giai đoạn 2014 – 2034	99
Bảng 3.2: Dự báo về tốc độ gia tăng dân số của cả nước, ĐBSH và tỉnh Bắc Ninh giai đoạn 2014-2034	99
Bảng 3.3: Dự báo về số lượng nguồn lao động và tỉ lệ nguồn lao động trên tổng số dân, theo giới tính của tỉnh Bắc Ninh giai đoạn 2014-2034	100

DANH MỤC CÁC HÌNH

Trang

Hình 1.1: Biểu đồ tỉ lệ thất nghiệp và tỉ lệ thiếu việc làm của lực lượng lao động ở Đồng bằng sông Hồng năm 2011	33
Hình 1.2: Biểu đồ Cơ cấu lao động phân theo ngành kinh tế của Đồng bằng sông Hồng giai đoạn 2001 – 2011(%)	34
Hình 2.1: Biểu đồ tốc độ tăng tổng sản phẩm xã hội của Bắc Ninh	43
Hình 2.2: Biểu đồ tỉ lệ lao động trong độ tuổi so với tổng số dân của các huyện, thị của tỉnh Bắc Ninh năm 2011	57
Hình 2.3: Biểu đồ tỉ lệ lao động đã qua đào tạo của Bắc Ninh từ năm 2001 đến năm 2011	59
Hình 2.4: Biểu đồ mật độ lao động phân theo các huyện, thị của Bắc Ninh năm 2011	64
Hình 2.5: Biểu đồ cơ cấu lao động theo thành phần kinh tế của cả nước, Đồng bằng sông Hồng và tỉnh Bắc Ninh năm 2011	71
Hình 2.6: Biểu đồ cơ cấu lao động theo khu vực kinh tế của Bắc Ninh giai đoạn 2001 - 2011	73
Hình 2.7: Tỉ lệ các doanh nghiệp phân theo thành phần kinh tế ở Bắc Ninh năm 2005, 2011	82
Hình 2.8. Lao động trong các doanh nghiệp phân theo ngành kinh tế tỉnh Bắc Ninh giai đoạn 2005 - 2011	83
Hình 2.9: Biểu đồ tỉ lệ nguồn lao động ở thành thị và nông thôn của cả nước, Đồng bằng sông Hồng và Bắc Ninh năm 2011	88
Hình 2.10: Biểu đồ tỉ lệ thất nghiệp của Bắc Ninh giai đoạn 2001 - 2011	90
Hình 2.11: Biểu đồ số người thiếu việc làm và số người không có việc làm tỉnh Bắc Ninh giai đoạn 2001 – 2011	92
Hình 2.12: Biểu đồ tỉ lệ sử dụng thời gian lao động ở khu vực nông thôn tỉnh Bắc Ninh	96